

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

לפני כבוד השופטת סיגל אלבו

בעניין: מדינת ישראל ע"י גב' חוה לרנר, מתמחה
המאשימה

נגד

יהודה ביטון ע"י ב"כ עוה"ד יריב אבירם
הנאשם

הכרעת דין

מבוא

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של **איסור התעללות**, עבירה לפי סעיף 2(א) בצירוף סעיף 17(א) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994 (להלן: "**חוק צער בעלי חיים**"), **היזק לבעלי חיים**, עבירה לפי סעיף 451 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), **ומעשה פזיזות ורשלנות ברעל**, עבירה לפי סעיף 338(א)(9) לחוק העונשין.

עובדות כתב האישום

2. על-פי עובדות כתב האישום, הנאשם מתגורר בשכונת מגורים בבית שמש. הנאשם עבד כמדביר עד ליום 1.1.20, אז בוטל רישונו על ידי המשרד להגנת הסביבה. רעל מסוג "דורסן" מכיל חומר פעיל מסוג זרחן, הוא מיועד לשימוש חקלאי בלבד, ומותר להשתמש בו רק במרחק של 100 מטרים לפחות מבתי מגורים. יש לאחסן אותו במחסן נעול מיועד ומורשה לאחסון תכשירי הדברה, מחוץ להישג ידם של ילדים. הרעלה ב"דורסן" גורמת למוות בייסורים רבים, כיוון שאכילתו גורמת לשיתוק שריר הנשימה ולחנק.
3. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, בסמוך ליום 27.8.19, ביקש הנאשם להרחיק חתולים מקרבת ביתו. לשם כך, פיזר הנאשם בסמוך לביתו ברחוב הארזים בבית שמש, פיתיונות לתוכם הכניס רעל מסוג "דורסן", כשבכוונתו לגרום סבל לחתולים מאכילת הרעל. ריכוז הרעל בו השתמש הנאשם היה גבוה מאוד, ודי היה בטיפה אחת ממנו כדי להמית כלב או חתול, ואף לגרום למוות של אדם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

מספר רב של בעלי חיים -11 חתולים וכלב אחד - חלקם בעלי חיים משוטטים וחלקם חיות מחמד של שכנים, אכלו מהפיתיונות, וכתוצאה מכך מתו בייסורים, תוך שקצף יוצא מפיהם. הנחת הפיתיונות הרעילים בלבה של שכונת מגורים סיכנה את הציבור.

במעשיו אלה מיוחס לנאשם כי התעלל בבעל חיים, התאכזר אליו, תוך גרימת סבל חמור בכוונה, הרג חיה הניתנת להיגנב כשהפעיל עליה רעל במזיד, והשתמש בחומר רעיל בדרך נמהרת ורשלנית שיש בה לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה.

תשובת הנאשם לאישום

4. הנאשם כפר בעובדות כתב האישום ובאשמה. הנאשם טען כי ביקש להרחיק חתול מקרבת ביתו, הניח פיתיון אחד המכיל כמות מינורית של חומר מסוג דורסן, שהוכנסה לקופסת טונה. הנאשם כפר בכך שריכוז הרעל בו השתמש היה גבוה מאוד, וטען שחתול אחד בלבד אכל את מלוא הטונה שהיה בקופסה. הפיתיון הונח על גג מחסן של השכנה, והנאשם המתין כל העת על הגג וראה את החתול אוכל. הואיל והנאשם ראה שהחתול אכל את מלוא הטונה שהיתה בקופסה, הרי שלא ניתן לייחס לו פזיזות ורשלנות. כן טען הנאשם, שכתוצאה מעשיו לא הומתו בעלי החיים הנזכרים בכתב האישום.

גדר המחלוקת

5. המחלוקת בין הצדדים היא בשאלות הבאות: האם פיזר הנאשם בסמוך לביתו ברחוב הארזים בבית שמש, פיתיונות לתוכם הכניס רעל מסוג "דורסן"; האם כתוצאה ממעשיו של הנאשם מתו 11 חתולים וכלב; האם מתקיימות יסודות העבירות המיוחסות לנאשם.

הראיות שהובאו במשפט

6. בפרשת התביעה העידו:

עת/1 סמ"ר זכריה אקוע

עת/2 רס"ר פאדי ג'בר

עת/5 מר יעקב אילוז

עת/6 ד"ר יונית כשרמן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

עת/7 ד"ר מאיה קמחי
עת/8 גב' אלה בן שטרית
עת/9 ד"ר ירון דגן
עת/11 ד"ר אירה שניר
עת/12 ד"ר קוניאח אולגה

כך הוגשו המוצגים הבאים :

- ת/1** פנייה לוטרנירית העירונית ד"ר מאיה קמחי מיום 27.8.19
- ת/2** דו"ח בדיקות מעבדה - גוויות החתולים מיום 2.9.19
- ת/3** תכתובת ווטסאפ בין ד"ר מאיה קמחי לדוברות מיום 1.9.19
- ת/4** תכתובת ווטסאפ בין ד"ר מאיה קמחי לבר אילוז מיום 1.9.19
- ת/5** דו"ח בדיקות מעבדה - קופסת טונה מיום 4.9.19
- ת/6** מכתבה של ד"ר מאיה קמחי לעו"ד אייל דביר בעניין התאכזרות לבעלי חיים באמצעות הרעלה מיום 9.9.19
- ת/7** מכתבה של ד"ר מאיה קמחי לגב' טל רבטל בעניין התאכזרות לבעלי חיים באמצעות הרעלה מיום 15.9.19
- ת/8** מכתבה של ד"ר מאיה קמחי לחוקר זכריה אקוע בעניין פינוי גוויות בע"ח מרחוב הארזים מיום 15.11.20
- ת/9** מכתבה של ד"ר מאיה קמחי לפרקליטות מחוז ירושלים בעניין פיתיונות מאירוע הרעלת בעלי חיים ברחוב הארזים מיום 2.12.20
- ת/10** מזכר מיום 15.9.19 בעניין תמונות של חומר רעיל – שרשרת מוצג
- ת/11** קליטת מוצגים לבדיקה – חומר זרחן אורגני מיום 26.9.19
- ת/12** חוות דעת מומחה – ד"ר יונית כשרמן מיום 6.10.19
- ת/13** החלטת ד"ר שגיא גבריאל בעניין ביטול רישיון הדברה
- ת/14** מזכר שרשרת מוצג קופסת טונה
- ת/15** מזכר תפיסת רעל מסוג דורסן מיום 12.9.19 בצירוף תמונות
- ת/16** מזכר בעניין זימון בר אילוז לחקירה
- ת/17** מזכר בעניין פניה למשטרה הירוקה
- ת/18** חקירת הנאשם במשטרה מיום 3.9.19
- ת/19** דיסק ובו תיעוד חזותי של חקירת הנאשם במשטרה
- ת/20** שרשרת מוצג בעניין דו"ח מעבדה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

- ת/21 שרשרת מוצג של הזרחן האורגני
ת/22 שרשרת מוצג בעניין קבלת הקלטות ומסמכים
ת/23 שרשרת מוצג בעניין רישיון המדביר
ת/24 מכתב ד"ר יורם דגן בעניין שחרור הכלבה
ת/25 הקלטות שיחות בין ד"ר מאיה קמחי לד"ר אולגה קוניאח מיום 1.9.19 ו-
4.9.19
ת/26 חוות דעת ד"ר אירה שניר מיום 3.10.19 בעניין התאכזרות לבעלי חיים
באמצעות הרעלה
ת/28 מכתב הנאשם מיום 5.11.19 לד"ר שגיא גבריאל

בפרשת ההגנה העיד הנאשם

כן הוגשו המוצגים הבאים:

נ/1 סרטונים שצילם הנאשם סמוך לביתו של מר יעקב אילוז

דיון והכרעה

7. לאחר שבחנתי את הראיות שהובאו במשפט, מצאתי שהמאשימה הוכיחה כי הנאשם פיזר לכל הפחות שני פיתיונות המכילים רעל מסוג זרחן אורגני, כי בעקבות מעשהו של הנאשם מתו לכל הפחות 6 חתולים, כאשר מתוכם חתול אחד הוא חתול ביתי, השייך לגב' אלה בן שטרית. עוד מצאתי כי ועובדות אלה משכללות את העבירות שיוחסו לנאשם. זאת קבעתי על יסוד בחינת מארג הראיות הישירות והנסיבתיות אשר מובילות למסקנה המפלילה את הנאשם, ולאחר שדחיתי את הסבריו של הנאשם שאותם מצאתי בלתי סבירים, בלתי אמינים ובלתי מתקבלים על הדעת.
- אפרט את הנימוקים אשר עומדים בבסיס החלטתי.
8. בית המשפט העליון שב וציטט את ההלכות הידועות בנוגע להרשעה על פי ראיות נסיבתיות בע"פ 4039/19 נחמני נגד מדינת ישראל (17.03.2021), להלן: "פרשת נחמני" כדלקמן:

"בפסיקתו של בית משפט זה השתרש הליך תלת-שלבי להרשעה על בסיס ראיות מסוג זה, כדלהלן:

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

"בשלב הראשון נבחנת כל ראיה נסיבתית בפני עצמה כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי; בשלב השני נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך קביעה אם היא מערבת לכאורה את הנאשם בביצוע העבירה, כאשר הסקת המסקנה המפלילה היא תולדה של הערכה מושכלת של הראיות בהתבסס על ניסיון החיים ועל השכל הישר. המסקנה המפלילה עשויה להתקבל גם מצירופן של כמה ראיות נסיבתיות אשר כל אחת בנפרד אמנם אינה מספיקה לצורך הפללה, אך משקלן המצטבר מספיק לצורך כך; בשלב השלישי מועבר הנטל אל הנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה העומדת נגדו. הסבר חלופי למערכת הראיות הנסיבתית, העשוי להותיר ספק סביר באשר להנחה המפלילה את הנאשם, די בו כדי לזכותו. בית-המשפט מניח את התזה המפלילה של התביעה מול האנטי-תזה של ההגנה ובוחרן אם מכלול הראיות הנסיבתיות שולל מעבר לכל ספק סביר את גירסתו והסברו של הנאשם" (ע"פ 9372/03 וייזל נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(1) 745, 754 (2004)) (ראו גם ע"פ 2661/13 יחייב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקאות 37-39 והאסמכתאות שם (18.2.2014) (להלן: עניין יחייב); עניין שוורץ, בפסקה 58).

אדון בראיות בהתאם למבחנים אלה. דהיינו בחינת כל ראיה בפני עצמה, בחינת מסכת הראיות בכללותה, ובחינת גרסת הנאשם.

האם הניח הנאשם פיתיון המכיל רעל מסוג זרחן אורגני על מנת להרוג חתול

9. בחקירתו במשטרה מיום 3.9.19 (ת/18) הודה הנאשם כי הכניס רעל מסוג "דורסן" בכמות של רבע כוס לתוך קופסת טונה, משום שאשתו נדבקת מפרעוש החתול (שורות 50 – 54 להודעה). הנאשם הודה כי קופסת הטונה הונחה על גג המחסן הפנלית, בחצר של משפחת בן שטרית, בערך עשרה ימים עד שבועיים לפני מועד החקירה (שורות 58 – 64 להודעה).

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

מעדותו של החוקר פאדי ג'בר והמזכר שנערך על ידו ביום 3.9.19 (ת/15) עולה, כי מיד לאחר סיום החקירה, התלווה אל הנאשם לביתו ברחוב הארזים, הנאשם הוציא ממחסן ביתו בקבוק גדול של "דורסן", המכיל חומר החשוד כזרחן אורגני, החוקר פאדי ג'אבר הכניס לתוך בקבוק פלסטיק ריק דוגמית מן החומר, הכניס את הבקבוק לשקית ריקה והעבירה לרישום. כן צילם תמונות של הבקבוק ממנו נטל את הדגימה. הדגימה נשלחה לבדיקה במעבדת חנ"מ וחקירות הצתות במטה הארצי במשטרת ישראל.

אציין, כי בתווית המופיעה על גבי המוצר רשום כי החומר בשם דורסן מכיל חומר בשם כלורפיריפוס בריכוז של 480 גרם בליטר.

10. בחוות דעתה של ד"ר יונית כשרמן (ת/12), קצינה במעבדה לזיהוי חומרי נפץ, דליקים ורעלים נקבע, כי החומר שנמסר בבקבוק מכיל חומר בשם כלורפיריפוס וכן קרוב לוודאי חומר נוסף בשם סולפוטפ.

11. עת/6 ד"ר יונית כשרמן, העידה, כי קיבלה לבדיקה בקבוק פלסטיק ובו נוזל, והתבקשה לבדוק אותו ולזהות את החומר בנוזל. בבדיקה נמצא כי בנוזל היו חומרים מסוג כלורפיריפוס וסולפוטפ (עמ' 50 לפרוטוקול ש' 19 – 21). ד"ר כשרמן הבהירה בעדותה כי על מנת לזהות את החומר במעבדה בוודאות עורכים שתי בדיקות: האחת, בדיקה של החומר שמתקבל, ולאחר שנמצאים חומרים רעילים מבוצעת בדיקה של אותו חומר שנמצא כסטנדרט על מנת שלוודא שזה אותו החומר שנמצא בנוזל. במקרה זה, בוצעו שתי בדיקות לגבי הכלורפיריפוס, אך לגבי הסולפוטפ לא בוצעה בדיקה נוספת, כי לא היה ברשות הבודקת חומר מסוג זה, ועל כן כתבה בחוות הדעת כי "קרוב לוודאי" שהנוזל מכיל סולפוטפ.

12. הודאת הנאשם, עדותו של החוקר פאדי ג'אבר וחוות דעתה של ד"ר כשרמן הן ראיות ישירות המוכיחות כי הנאשם הניח קופסת טונה לתוכה שפך רבע כוס של חומר בשם "דורסן" המכיל כלורפיריפוס שהוא רעל מסוג "זרחן אורגני". על-פי התווית המודבקת על אריזת הבקבוק שנמצא במחסן ביתו של הנאשם, מדובר בקוטל חרקים המותר לשימוש חקלאי בלבד, ואסור לשימוש ביתי.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

מה מספר הפיתיונות שהניח הנאשם וכמה חתולים מתו כתוצאה ממעשהו של הנאשם?

13. כפי שאפרט להלן, מעדויותיהן של גב' אלה בן שטרית וד"ר מאיה קמחי יחד עם עדותה של ד"ר אולגה קוניאח עולה, כי הנאשם הניח שני פיתיונות וכי 6 חתולים, לכל הפחות, מתו כתוצאה מהרעלה של זרחן אורגני.

עדותה של אלה בן שטרית

14. עת/8 אלה בן שטרית (להלן: "אלה") העידה כי היא מתגוררת בבית דו משפחתי ברחוב הארזים 29ב' בבית שמש, וכי הנאשם מתגורר בבית הנמצא משמאל לביתה, כאשר בין שני הבתים מפרידה חומת אבן ומעליה גדר. בעניין האירוע מושא כתב האישום, סיפרה אלה, כי בסוף חודש אוגוסט 2019 היא, בעלה וילדיה ראו חתולי רחוב שנכנסו לגינת ביתה דרך השער, פרכסו, יצא להם קצף מהפה ותוך דקות ספורות מתו. אלה חששה לגורלו של החתול הביתי שלה, ביקשה מהילדים לשמור עליו, אך לצערה גם החתול הביתי שלה מת באותו אופן (עמ' 6 לפרוטוקול ש' 17 – 22).

הואיל ועלה בלבה של אלה חשד כי מדובר בהרעלה, פנתה אלה ביום 27.8.19, דרך המוקד העירוני, לד"ר מאיה קמחי, הווטרינרית העירונית של בית שמש, סיפרה לה כי מתו 7-8 חתולים, לאחר שפרכסו במדרגות, יצא להם קצף מן הפה והם מתו תוך זמן קצר, ועל כן היא חושדת שיש הרעלה בזדון. ד"ר קמחי ביקשה מאלה להוציא את הגוויה של החתול הביתי שלה מהפח על מנת שינתחו את גופתו. אלה מצאה גוויה נוספת של חתול מאחורי הבית, אשר היתה בשלבי ריקבון, הכניסה את שתי הגוויות לשק, ומסרה אותן לד"ר קמחי, שהגיעה לאוספן. בחלוף מספר ימים, התקשרה אליה ד"ר קמחי ומסרה שבגופת החתול הביתי של אלה נמצאו שרידים של זרחן אורגני, ולגבי החתול השני אין ממצאים. למחרת היום, ראתה אלה גוויות נוספות של חתולים, הודיעה על כך לד"ר קמחי, אך זו אמרה שאין צורך לקחת גם אותם.

עוד סיפרה אלה, כי ביום 2.9.19 ראתה, כי הונחה פחית טונה על גג המחסן בחצר ביתה, אשר נמצא בסמוך לגדר ביתו של הנאשם. בעלה של אלה הוריד את הפחית, אלה הריחה אותה ותיארה כי נדף ממנה ריח חזק מאוד, ריח של חומר כימי (עמ' 12 לפרוטוקול ש' 9). אלה פנתה לד"ר קמחי והודיעה לה כי מצאה פחית של טונה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

אלה זכרה כי העבירה את הפחית לבדיקה, אך לא זכרה האם הפחית הועברה לד"ר קמחי או למשטרה. ביום 3.9.19 פנתה אלה למשטרה והגישה תלונה בעניין הרעלת חתולים.

בעניין מספר החתולים העידה אלה כך: **"יחד עם החתולים שלנו היו בערך 7, 8 חתולים"** (עמ' 6 לפרוטוקול ש' 23 – 24).

בחקירתה הנגדית אמרה אלה כי בתקופה שמיום 25.8.19 ועד 3.9.19 מתו כ-8 חתולים (עמ' 9 לפרוטוקול ש' 8), כי בכל התקופה היו במצטבר 8 גוויות כולל החתול הביתי שלה (עמ' 9 לפרוטוקול ש' 16 – 18).

כן העידה אלה כי מתוך 8 החתולים, בסביבות 4, 5 חתולים מתו בגינת ביתה, וכן מת החתול הביתי שלה (עמ' 9 לפרוטוקול ש' 19-20), וכי את גוויות החתולים בעלה השליך לפח האשפה.

אמנם בהמשך חקירתה הנגדית, משנשאלה שוב ושוב לעניין המספר המדויק של החתולים השיבה כי אינה זוכרת את המספר המדויק של החתולים, האם היו אלה 6, 7 גוויות או 8 (עמ' 11 לפרוטוקול ש' 24 – 30), אך בחקירתה החוזרת שבה ואמרה כי ראתה בעיניה 6 חתולים שמתו (עמ' 12 לפרוטוקול ש' 20 – 22).

15. אציין, כי עדותה של אלה היתה מהימנה. עדותה היתה מתונה, לא מעצימה, והתרשמתי כי היא מנסה לדייק בדבריה. אמנם העדה אמרה בתחילה כי ראתה 7 עד 8 חתולים, ובהמשך ציינה כי בעיניה ראתה 6 חתולים, אולם, אין בכך כדי לפגוע במהימנותה, זאת בהתחשב בכך שחלפו למעלה מ-4 שנים ממועד התרחשות האירועים.

16. ב"כ הנאשם טען שאין לתת משקל לעדותה של אלה הואיל ולא צילמה את גוויות החתולים, ואין זה סביר כי אדם שרואה כל כך הרבה גוויות של חתולים לא יצלם אותן. איני מקבלת טענה זו.

בחקירתה הנגדית נשאלה אלה האם צילמה את גוויות החתולים והשיבה: **"לא צילמנו כי עד שהבנו שזה משהו סדרתי, וכל הגוויות היו בפח"** (עמ' 8 לפרוטוקול ש' 32). מדובר בהסבר מניח את הדעת מדוע לא צילמה אלה את גוויות החתולים. אין לצפות מאדם מן היישוב שיפעל לתיעוד גוויות של חתולים, כאשר בתחילה אין בלבו חשד כי מדובר בהרעלה, ואף אין לצפות כי יפעל לתיעוד הממצאים כמו יחידה חוקרת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

17. עוד טען ב"כ הנאשם, כי מדובר בעדה שאינה מהימנה, הן משום שלא מסרה את כל המידע למשטרת ישראל ובכלל זה לא העלתה את שמו של הנאשם כחשוד, והן משום שהעידה כי גדר האלומיניום המפרידה בינה לבין ביתו של הנאשם נבנתה על ידי הנאשם לאחר האירוע, מה שאינו מתיישב עם עדותה כי לאחר האירוע חדל הקשר בין המשפחות. איני שותפה למסקנה זו.

בעניין המידע שמסרה, הבהירה אלה בחקירתה, כי בפני ד"ר קמחי העלתה את החשד כי מדובר בנאשם, משום שהרגישה נוח יותר להעלות חשדות, בעוד שהמשטרה היא גוף חוקר ורצתה שיבדקו את החשודים בסביבה (עמ' 10 לפרוטוקול ש' 25-29).

בהמשך משנשאלה שוב מדוע כאשר הגישה תלונה לא הזכירה את שמו של הנאשם, השיבה:

"המשטרה היא גוף חוקר שאני סומכת עליהם, וסמכתי עליהם שיבררו לעומק מי עשה את זה" (עמ' 11 לפרוטוקול ש' 9) וכן: "אני עשיתי את העבודה שלי, סמכתי עליהם שהם יחקרו ויגיעו לאמת" (עמ' 11 לפרוטוקול ש' 11).

דווקא העובדה שאלה לא מסרה למשטרה את שמו של הנאשם כחשוד מחזקת את המסקנה כי לא ביקשה להפליל את הנאשם סתם, ובחרה שלא למסור את שמו על מנת שהחקירה תתנהל ללא הטייה או דעה קדומה כלשהי.

אשר לגדר, העידה אלה כי במועד האירוע היתה גדר עץ, וכי גדר האלומיניום נבנתה במקום גדר העץ לאחר האירוע.

אלה העידה כי: **" ציינתי שאני לא זוכרת מתי בדיוק אבל אני כמעט בטוחה שגדר העץ היתה לפני האירוע וגדר האלומיניום היתה שבועות אחר כך. אני זוכרת את זה כי כדי לבנות את הגדר הזאת היה צורך לעבור לצד שלנו והיה שם פועל ושאלתי אותו מה הוא עושה בשטח שלנו כי הוא עבר לשטח שלנו" (עמ' 8 לפרוטוקול ש' 16-18).**

בהמשך, הוסיפה כי הנאשם הוא שבנה את הגדר, היו חילוקי דעות בינו לבין הבעלה על הסכום וכי עד היום לא שילמו לנאשם עבור הגדר (עמ' 8 לפרוטוקול ש' 19 – 25).

מכאן, שאלה הסבירה בעדותה כיצד ייתכן שגדר האלומיניום נבנתה על ידי הנאשם לאחר האירוע המתואר בכתב האישום.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

בהקשר זה אציין, כי אמנם הנאשם העיד בבית המשפט כי במועד האירוע כבר נבנתה גדר האלומיניום במקום גדר העץ, אך כפי שאבהיר בהמשך, כאשר אסקור את גרסת הנאשם, עדות זו עומדת בסתירה ברורה לגרסה שמסר בהודעתו במשטרה.

לסיכום חלק זה, עדותה של אלה היתה מהימנה, והמסקנה העולה מעדותה היא כי לכל הפחות 6 חתולים מתו בדרך אותה תיארה, היינו כשקצף יוצא מפייהם והם מפרכסים, לרבות החתול הביתי של אלה אשר מת באותו אופן. מדובר בעדות ראייה ישירה בנוגע למספר החתולים שמתו.

עדותה של ד"ר מאיה קמחי

18. עת/7 ד"ר מאיה קמחי, שהיתה באותה העת וטרינרית ראשית בעירית בית שמש (להלן: "ד"ר קמחי"), העידה כי ביום 27.8.19 קיבלה פנייה דרך המוקד מאישה (אלה) שטענה שהחתול שלה הורעל. היא התקשרה לאלה, וזו סיפרה לה כי בשבוע האחרון ראתה 7-8 חתולים שמתו מהרעלה, וכי אספה את הגוויות שלהם והשליכה לפח. עוד סיפרה לה אלה, כי החתול שלה עלה במדרגות, הקציף, רעד ומת. ד"ר קמחי הורתה לאלה להניח את הגוויה בצד על מנת שתבוא לאסוף אותה. כשהגיעה לאסוף את גווית החתול וגוויה נוספת של חתול שמצאה אלה, התקשרה ד"ר קמחי לפתולוג הראשי של בית דגן, מסרה לו שיש חשד להרעלה, והוא הורה להביא את גוויות החתולים למכון הפתולוגי באותו היום. ד"ר קמחי ביקשה לערוך בדיקת כלבת וכן בדיקת רעל. למחרת היום, פנתה למדביר העירוני ושאלה אם בוצעה הדברה ברחוב הארזים, וזה השיב בשלילה. ביום 1.9.19 התקשרה אליה ד"ר אולגה מהמעבדה הטוקסיקולוגית ומסרה לה שיש חשד לרעל מאוד מסוכן בגווית החתול, שמספיקה טיפה אחת ממנו על מנת להרוג. בשל החשש לבריאותם של ילדים, פנתה ד"ר קמחי בצעד חריג למנכ"לית, אמרה כי פוזר רעל ויש להוציא הודעת אזהרה לציבור. בעקבות אותה הודעה, פנו לד"ר קמחי אנשים נוספים, ובהם בעלים של כלב, אשר סיפרה כי גם הכלב שלה מת לפני מספר ימים באופן דומה, לאחר שהלך לעבר ביתו של הנאשם. ד"ר קמחי התקשרה אל הווטרינר אליו הובא הכלב, והוא אמר שככל הנראה הכלב מת מהרעלה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

ד"ר קמחי פנתה גם לאחראי על פינוי פסדים של העיריה, ושאלה אותו האם אספו גוויות של חתולים מרחוב הארזים שלא מתו מדריסה, ונאמר לה כי נאספו שתי גוויות של חתולים מרחוב הארזים.

ביום 2.9.19 קיבלה ד"ר קמחי תשובה רשמית מן המעבדה, כי החומר שנמצא רעיל בגופו של החתול הוא זרחן אורגני, ועל כן הגישה תלונה במשטרה. בהמשך, התקשרה אליה אלה, ודיווחה כי מצאה קופסת טונה על גג מחסן ביתה, אשר גובל עם ביתו של הנאשם. ד"ר קמחי ביקשה מאלה לא לגעת בקופסה, הגיעה למקום, אספה את קופסת הטונה והעבירה אותה למעבדה. בבדיקת המעבדה נמצא כי קופסת הטונה מכילה את אותו רעל מסוג זרחן אורגני. ד"ר קמחי ציינה לגבי קופסת הטונה, כי מדובר בקופסה מלאה, שחתול לא אכל ממנה, אלא לכל היותר ליקק אותה, ורואים כי מישהו דקר את הטונה במזלג על מנת להחדיר רעל.

אשר לגוויות החתולים שנשלחו לבדיקה, ציינה ד"ר קמחי, כי באחת נמצאה תכולת קיבה ובה חומר מסוג זרחן אורגני, ובשנייה לא נמצאה תכולת קיבה כלל, היינו הקיבה היתה ריקה, מה שמעיד כי החתול לא אכל מזון ובו רעל, אך הדבר לא שולל אפשרות כי הורעל, שכן בהחלט ייתכן כי ליקק את הרעל או שהורעל דרך הריריות או העור (עמ' 15 לפרוטוקול ש' 23 – 29).

לבסוף, אמרה ד"ר קמחי, כי לפי הערכתה למעלה מ-11 חתולים וכן כלב אחד מתו בשל הרעל, והבהירה כי החתול של אלה לא אכל מהפיתיון שנמצא, כי אם מפיתיון אחר, שכן הפיתיון שנמצא היה שלם. ובלשונה:

"הערכה שלי שהיו למעלה מ-11 חתולים ולפחות כלב אחד. אני יכולה לומר איך הגעתי למספרים האלה, הגברת שפנתה בטלפון היא דיווחה שאספה 7, 8 חתולים וזרקה במהלך השבוע, לי היא נתנה שתי גוויות שהם לא חלק מאותם 7 שהיא אספה, 2 גוויות האחראי של איסוף פגרים אסף מאותו אזור שלא היה עליהם סימני דריסה. באותו יום, הפונה אחרי שלקחנו אותם לבית דגן, התקשרה ואמרה שמצאה עוד שני חתולים, והיא שאלה אם לשים אותם בצד שנאסוף, ולא היה לי צורך כי לי מספיק אחד חיובי כדי לדעת אין להתנהל ולא צריך הוכחות של כמה. זה בלי לספור את כל האנשים שהתקשרו ואמרו אספתי וזרקתי. לגבי כמות הפיתיונות, אני מדברת על רבים אך איני יודעת לומר האם היו שניים או יותר, משום שהפיתיון שנמצא

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

היה נקי, לכל היותר ליקקו אותו, ואילו החתול שמצאנו היה עם תכולת קיבה חיובית לרעל, כלומר הוא אכל מפיתיון אחר" (עמ' 15 לפרוטוקול ש' 31 – עמ' 16 לפרוטוקול ש' 6).

ובחקירתה הנגדית הוסיפה :

"ש: את אומרת שפיתיון אחד וודאי נמצא אבל יכול להיות שהיה עוד פיתיון. ת. בוודאות שהיה עוד פיתיון אחד לפחות, כי חתול אחד היה עם קיבה מלאה והוא לא אכל מאותה פחית שנמצאה. החומר הוא מעולם אולגה לא נתקלה בו, מה הסיכוי שבכל השנים שהיא עובדת ופתאום היא נתקלה בשני מקרים בחומר" (עמ' 22 לפרוטוקול ש' 15 – 18).

ד"ר קמחי הבהירה כי ראתה שתי גוויות של חתולים אותם מסרה לה אלה, וכאשר חזרה לחפש גוויות נוספות ברחוב הארזים, לא מצאה, אך היה ריח חזק מאד של נבלות במשך מספר שבועות.

עוד סיפרה ד"ר קמחי בעדותה, כי גב' בר אילוז פנתה אליה טלפונית ומסרה לה כי היא מתגוררת ברחוב הארזים מול העלייה המובילה לביתו של הנאשם, ותיארה כי כלבה יצא לבד מהבית לכיוון העלייה המובילה לביתו של הנאשם וחזר כשהוא מפרכס ומקציף מהפה, ומת בדרך לוטרניר. כשבדקה ד"ר קמחי עם הווטרניר במה מדובר, אמר הווטרניר כי מדובר בסימנים של הרעלה. ד"ר קמחי הבהירה שגם ללא נתיחת הגופה, ניתן לשלול פגיעה מדריסה או מנפילה.

כן העידה ד"ר קמחי, כי תקופה מסוימת לאחר "הטיהור" לא היו חתולי רחוב ברחוב הארזים. משנשאלה האם נמצא רעל על המדרכות או הכבישים באזור, השיבה בשלילה.

מעדותה, של ד"ר קמחי עולה בוודאות כי הונח יותר מפיתיון אחד, שכן החתול שבתכולת קיבתו נמצא רעל אכל את הפיתיון, בעוד שקופסת הטונה שנמצאה על גג המחסן של אלה בן שטרית היא קופסה שחתולים לא אכלו ממנה, אלא לכל היותר ליקקו אותה.

19. ב"כ הנאשם טען כי אין לקבל את עדותה של ד"ר קמחי בעניין קופסת הטונה שנמצאה, וזאת משני טעמים: האחד, התמונה של קופסת הטונה לא הוגשה כראיה, והוצגה בדיון במהלך החקירה הנגדית של ד"ר קמחי, מה שיש בו לפגוע

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

בהגנת הנאשם; השני, ד"ר קמחי היא ווטרינרית ואינה עדה מומחית לקופסאות טונה, ועל כן אין לייחס משקל לעדותה כי חתולים לא אכלו מקופסת הטונה שנמצאה על גג המחסן. איני מקבלת טענות אלה.

20. אכן תמונת קופסת הטונה לא היתה חלק מחומר החקירה, היא אף לא היתה ברשות התביעה ועל כן לא הועברה לידי ההגנה. מדובר ככל הנראה בטעות של היחידה החוקרת, אליה העבירה ד"ר קמחי את תמונת קופסת הטונה. עם זאת, לא מצאתי כי יש בטעות זו כדי לפגוע בהגנת הנאשם. ראשית, תמונת קופסת הטונה הוצגה לנאשם במהלך חקירתו במשטרה (ראו: שורה 41 – 42, 47 – 48 להודעה ת/18 וכן ת/19 - תיעוד חזותי של החקירה). מכאן שהנאשם היה מודע לכך שברשות היחידה החוקרת ישנה תמונה של קופסת טונה, אשר בה נמצא רעל מסוג זרחן אורגני. לא מצאתי כי הצגת התמונה על ידי ד"ר קמחי בחקירתה הנגדית פגעה בהגנת הנאשם, ולו היה הנאשם מבקש להביא חוות דעת בעניין קופסת הטונה, לא היתה מניעה מצדו לבקש זאת, ובקשתו היתה מתקבלת

21. אשר לטענה כי ד"ר קמחי אינה עדה מומחית ואינה יכולה לחוות דעתה בשאלה האם חתול אכל מקופסת טונה או לא, הרי שאין לקבל טענה זו. ד"ר קמחי היא רופאה ווטרינרית, כאשר באותה עת היתה בעלת 10 שנות ניסיון. כרופאה ווטרינרית אשר לה ידע נרחב בנוגע לבעלי חיים, יכולה ד"ר קמחי לומר בוודאות האם חתול נגס בקופת הטונה או לא, כפי שהסבירה בעדותה בדיוק באיזה אופן נוגסים חתולים בקופסת הטונה. יצוין, כי מדובר בקופסת טונה שהועברה לידיה של ד"ר קמחי, ועל כן עדותה בעניין זה היא עדות ראייה ישירה.

22. אמנם אלה בן שטרית העידה כי קופסת הטונה שמצאה היתה קופסה שנגסו ממנה ממנה (עמ' 11 לפרוטוקול ש' 19 – 20), אך בעניין זה בחרתי להעדיף את עדותה של ד"ר קמחי, אשר בחנה את קופסת הטונה בעין מקצועית, והבהירה מדוע מדובר בקופסת טונה שחתול לא אכל ממנה.

כך, בדיון הוצגה לי תמונת קופסת הטונה שנמצאה על גג המחסן, באמצעות הטלפון הנייד של ד"ר קמחי. לשאלתי, כי בתמונה נראה כי "מישהו נגע בקופסת הטונה", השיבה ד"ר קמחי:

"כשחתול אוכל הוא לא מלקק אלא לוקח ביסים קטנים, ובתמונה היה צריך לראות כמעין חפירה בטונה, כמו חפירה בטרקטור, הוא לוקח נגיסה של גוש. רואים שהטונה לא ישרה כי נעשו חורים. רואים בתמונה את החורים, ורואים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 21-05-33786 מדינת ישראל נ' ביטון

את הגושים של טונה שהיא דבוקה, כך שלא רואים שחיה נגעה" (עמ' 20 לפרוטוקול ש' 31 - עמ' 21 לפרוטוקול ש' 2).

ההסבר שנתנה ד"ר קמחי מבהיר בדיוק מדוע אלה העידה, כי סברה שאכלו מקופסת הטונה, שכן לאדם רגיל מן היישוב שאינו בקי בדרך בה אוכלים חתולים, נראית הקופסה ככזו שאכלו ממנה.

23. לסיכום, על יסוד עדותה של ד"ר קמחי אני קובעת כי החתול שגוויתו נותחה, ובתכולת קיבתו נמצא זרחן אורגני, אכל פיתיון אחר מהפיתיון שנמצא על גג המחסן בחצר ביתה של אלה בן שטרית, ומכאן שהונחו לפחות שני פיתיונות המכילים זרחן אורגני.

24. עם זאת, לעניין מספר החתולים, ייקבעו הממצאים העובדתיים על סמך עדותה של אלה בן שטרית, אשר ראתה בעיניה את גויות החתולים והדרך בה מתו, ולא על יסוד עדותה של ד"ר קמחי, אשר ראתה בעיניה שתי גויות של חתולים, ומקור ידיעתה בעניין מספר הגויות מבוסס על המידע שמסרה לה אלה בן שטרית, וכן על מידע שנמסר לה ממחלקת הפסדים שאספו שתי גויות של חתולים ברחוב הארזים.

כאמור, בעדותה בבית המשפט העידה אלה, כי ראתה סה"כ 6 חתולים אשר מתו באותו אופן שמת החתול הביתי שלה שגופתו נותחה, היינו שפרכסו והעלו קצף טרם מותם, ולא 8 חתולים כפי שמסרה לד"ר קמחי.

ד"ר קמחי העידה, כי חתול שטועם זרחני אורגני מפרכס, מקציף, משלשל, רועד מקיא... יש המון קצף והוא נחנק מהכסף שלו (עמ' 15 לפרוטוקול ש' 10 - 13) וכן כי מהרעלת זרחן אורגני יש קצף (עמ' 20 לפרוטוקול ש' 9 - 10).

אשר לגוויות החתולים שנאספו על ידי מחלקת הפסדים, הרי משאין עדות ישירה לאופן בו מתו אותם חתולים, ומתי בדיוק מתו, לא ניתן לקבוע ברמת ההוכחה הנדרשת כי אלה הורעלו מפיתיונות שהניח הנאשם, ובעניין חתולים אלה פועל הספק לטובת הנאשם.

עדותה של ד"ר אולגה קוניאח

25. ראיות נוספות המסבכות את הנאשם ותומכות במסקנה כי הנאשם גרם להרעלת החתול שגוויתו נותחה, וכן הניח את קופסת הטונה המכילה רעל על גג המחסן של

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

משפחת בן שטרית הן חוות הדעת שהוגשו על ידי ד"ר אולגה קוניאח רופאה וטרינרית, מומחית בטוקוסיקולוגיה, מנהלת מעבדה במכון הווטרינרי של משרד החקלאות (ת/2 ות/5), וכן עדותה.

מסמך ת/2 הוא דו"ח בדיקות המעבדה של גוויות החתולים שנאספו על ידי ד"ר קמחי ונשלחו לבדיקה. ממסמך זה עולה, כי בבדיקת תוכן הקיבה של אחד החתולים נמצאו זרחנים אורגנים מסוג כלורפיריפוס וסולפוטפ.

מסמך ת/5 הוא דוח בדיקות המעבדה של קופסת הטונה שנמצאה על גג המחסן של אלה בן שטרית, וגם בה נמצאו זרחנים אורגנים מסוג כלורפיריפוס וסולפוטפ. מדובר באותם זרחנים אורגניים שנמצאו בבדיקת חומר ההדברה "דורסון" שנלקח ממחסן ביתו של הנאשם, בהתאם לחוות דעת של ד"ר כשרמן (ת/12)

עת/12 ד"ר אולגה קוניאח, רופאה וטרינרית, מומחית בטוקוסיקולוגיה, מנהלת מעבדה במכון הווטרינרי של משרד החקלאות (להלן: "ד"ר קוניאח") היא שביצעה וערכה את דוחות המעבדה של גופות החתולים וקופסת הטונה.

ד"ר קוניאח העידה בהתייחס לדו"ח בדיקות המעבדה מיום 1.9.19 (ת/2), כי לאחר שגוויות החתולים עברו בדיקה במעבדה פתולוגית, נשלח אליה תוכן הקיבה, כבד וכליה של החתולים לבדיקה. בבדיקת תוכן הקיבה של אחד החתולים התגלו שני רעלים: כלורפיריפוס וסולפוטפ.

ד"ר קוניאח הבהירה בעדותה כי מדובר בשני רעלים שהם זרחנים אורגניים, כי מדובר ברעלים מאוד מסוכנים ומספיקה כמות קטנה מהם על מנת לגרום הרעלה ואפילו למוות. ד"ר קוניאח ציינה כי לגבי חתולים כי הרעילות של אותם חומרים גבוהה יותר, בסביבות 10 מ"ל לקילוגרם (עמ' 44 לפרוטוקול ש' 26 – 30).

עוד העידה, כי כאשר רבע כוס של חומר מסוג זה שאינו מדולל נשפך לתוך קופסת טונה, זה יכול לגרום להרעלה, וכי בניגוד לפיתיונות מסחריים, שם הרעל מפורז באופן הומוגני, הרי שאין כך הדבר בפיתיון שאינו תעשייתי ויכול להיות שבחתיכת מזון מסוימת תהיה כמות מרוכזת של רעל. לדבריה, הסבירות שחתול יאכל קופסת טונה כזו ולא ימות אינה קיימת (עמ' 45 לפרוטוקול ש' 3 – 16).

משנשאלה ד"ר קוניאח כיצד ייתכן שבגופה השנייה של החתול שנאספה באותו מקום לא נמצא רעל, השיבה כי ישנה אפשרות שהחתול השני הקיא מיד את מה שאכל, ועל כן בקיבתו לא נמצא הרעל; אפשרות נוספת היא שייתכן שחלף זמן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

מאז אכל החתול את הרעל, והחומר כבר עבר תהליך של עיכול ויצא מן הקיבה, וכן ייתכן שבשל חלוף הזמן הזרחן האורגני עבר פירוק. עוד ייתכן שהחומר הרעיל נספג בעורו של החתול (עמ' 45 לפרוטוקול ש' 17 – 31).

לגבי חוות הדעת ת/5 העידה ד"ר קוניאח כי בחלוף מספר ימים קיבלה לבדיקה קופסת טונה ובבדיקה נמצא כי החילה את אותן חומרים – זרחניים אורגניים שנמצאו בקיבת החתול. מדובר בחומרים המותרים לשימוש רק במסגרת הגנת הצומח.

העדה הוסיפה והבהירה כי במקביל להרעלה אקוטית שיכולה לגרום למוות תוך פרק זמן קצר כתוצאה מאכילת הרעל, הרי שלחתולים יש רגישות לכלורפיריפוס, וגם ריכוזים נמוכים שלא יגרמו למוות מיידי, יכולים לגרום למוות אחרי שבועות משום שזה גורם לדיכוי אצל חתולים והם יפסיקו לאכול (עמ' 46 לפרוטוקול ש' 19 – 25). כן העידה שגם אם החומר אינו גורם להרעלה אקוטית, החומר יכול להשפיע בצורה שהחתול יכול למות גם בתוך תקופה ארוכה יותר ולא באופן מיידי (עמ' 49 לפרוטוקול ש' 31 – 32).

26. בחקירתה הנגדית ציינה ד"ר קוניאח, כי כמות החומר הדרושה להרעיל חתול במשקל 3 ק"ג היא כ-30 מ"ל לערך, אך בד בבד הוסיפה: **"זה לא מדע מדויק. יש חתול יותר רגיש ואחד פחות רגיש"** (עמ' 48 לפרוטוקול ש' 25 – 26), וכי וזה תלוי ברגישות של החתול ובמצבו הבריאותי.

במענה לשאלה האם ייתכן שחתול יאכל מטונה מורעלת בזרחן אורגני, יקיא ולא ימות, השיבה ד"ר קוניאח: **"האפשרות עם חתולים מאד מזערית, גם אם זה לא גורם להרעלה אקוטית והוא מת יחסית מהר מהחשיפה, ידוע שהחומר משפיע בצורה שהוא יכול למות גם בתוך תקופה יותר ארוכה ולא מיידי. אבל אם זה גרם להקאה זה אומר שנספג הרבה חומר בקיבה וגרם לו להקאה"** (עמ' 49 לפרוטוקול ש' 31 – 33).

27. המסקנות העולות מעדותה של ד"ר קוניאח ומבדיקות המעבדה שבוצעו על ידה הן אלה: בתכולת הקיבה של אחד החתולים שגוייתו נמסרה לבדיקה נמצא רעל מסוג זרחן אורגני ומכאן שהחתול מת מהרעלה; בקופסת הטונה שהניח הנאשם על גג המחסן נמצא רעל זהה מסוג זרחן אורגני; הרעלים שנמצאו בבדיקות המעבדה עלולים גם בכמות קטנה לגרום מוות לחתולים; לחתולים יש רגישות מיוחדת לרעל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

מסוג כלורפריפוס; אכילת הרעל יכולה לגרום להרעלה אקוטית, וליקוק של הרעל יכול לגרום למוות בחלוף מספר שבועות.

האם הוכח מעבר לספק סביר כי הכלבה של גב' בר אילוז מתה מהרעלה של חומר זרחן אורגני?

28. בעניין זה העידו ד"ר קמחי וד"ר ירון דגן, הווטרינר אליו הובאה הכלבה. ד"ר קמחי העידה כי בעקבות הודעה שפורסמה לציבור פנתה אליה בעלים של כלב (בר אילוז), אשר סיפרה כי גם הכלב שלה מת לפני מספר ימים באופן דומה, לאחר שהלך לעבר ביתו של הנאשם. ד"ר קמחי התקשרה אל הווטרינר אליו הובא הכלב, והוא אמר שככל הנראה הכלב מת מהרעלה. גרסתה נתמכה בהודעה ווטסאפ ששלחה לה בעלת הכלבה בר אילוז (ת/4).

29. עת/9 ד"ר ירון דגן, רופא וטרינר (להלן: "ד"ר דגן") העיד כי הוא זה שטיפל בכלבה השייכת לבר אילוז. ד"ר דגן סיפר כי הוא ווטרינר פרטי, המטפל בעיקר בכלבים וחתולים, החל מחיסונים וטיפולים שוטפים ועד לניתוחי חירום. כן סיפר כי טיפל בעשרות מקרי הרעלות. בעניין הרעלים סיפר, כי הרעלים הנוספים מתחלקים לשניים: אחד, קבוצת רעלים הנקראים זרחניים אורגניים, והשני, רעל של נוגדי פרכוסים, קצף מהפה שמלווה באובדן הכרה פתאומי, לרוב מדובר בהרעלה של זרחן אורגני. ברעל מסוג נוגדי קרישה, לרוב בעל החיים יגיע עם דימומים. זרחן אורגני הוא רעל שמשפיע על מערכת העצבים, ועל כן משפיע על שרירי השלד והנשימה עד לשיתוקם ומוות בחנק.

לגבי הכלבה של בר אילוז, העיד ד"ר דגן כי נקרא לטפל בכלבה ששכבה בביתה על הצד, ואמר לבעלים להגיע מיד למרפאה. כאשר הכלבה הגיעה למרפאה היא כבר היתה ללא רוח חיים. למיטב זכרונו, הבעלים של הכלבה סיפרו על פרכוסים, אך ד"ר דגן לא ראה זאת בעיניו. כמו כן, הבעלים סיפרו שלכלבה אין היסטוריה רפואית.

בחקירתו הנגדית הוסיף ד"ר דגן כי מדובר היה בכלבה גדולה ששקלה בין 20 ל-30 ק"ג להערכתו, כי אינו זוכר האם בעת ההגעה היה לה קצף מסביב לפה, וכי אינו יכול לומר איזו כמות של זרחן אורגני צריכה לאכול כלבה בגודל כזה על מנת

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

שתורעל. עוד הוסיף, כי גופת הכלבה לא נשלחה לנתיחה, וכי אינו יכול לקבוע באופן חד משמעי כי הכלבה מתה מהרעלה.

30. לא מצאתי מקום לקבוע על יסוד עדויות אלה, כי הוכח מעבר לספק סביר כי הכלבה של בר אילוז מתה הואיל ואכלה מפיתיון המכיל זרחן אורגני. כך, בעלת הכלב סירבה לשתף פעולה עם המשטרה, לא נחקרה ולא הובאה לעדות. ד"ר דגן, הווטרין שטיפל בכלבה העיד, כי כאשר הכלבה הובאה למרפאתו היא היתה ללא רוח חיים, וכי סבר כי מדובר בהרעלה על סמך המידע שקיבל מבעלת הכלב, אך הוא עצמו לא ראה דבר, שכן הכלבה הובאה כשהיא מתה ולא בוצעה נתיחה לגופה. גם עדותה של ד"ר קמחי בעניין זה היא עדות שמיעה, המבוססת על המידע שמסרה לה בר אילוז, ואין די בעדויות אלה להוכיח מעבר לספק סביר שהכלבה של בר אילוז הורעלה מזרחן אורגני.

31. המסקנות העולות מראיות התביעה:

- הנאשם הודה בחקירתו במשטרה כי הניח קופסת טונה ובה זרחן אורגני על גג המחסן של משפחת בן שטרית
- מעדותה של אלה הוכח כי לכל הפחות 6 חתולים מתו בסמוך לביתה כשקצף יוצא מפיהם והם מפרכסים, כאשר אחד מהם הוא החתול הביתי של אלה.
- מת/2 ועדותה של ד"ר קוניאח ועדותה של ד"ר קמחי עולה כי אחד החתולים שגוויתו נותחה מת, משום שאכל פיתיון המכיל זרחן אורגני.
- לנוכח העובדה כי כל ששת החתולים מתו באותו אופן ובסמיכות זמנים עולה מסקנה מסתברת והגיונית כי כל החתולים הורעלו מזרחן אורגני.
- על יסוד עדותה של ד"ר קמחי אני קובעת כי הפיתיון שנמצא על גג המחסן של אלה ובו זרחן אורגני הוא פיתיון שחתולים לא אכלו ממנו, אלא לכל היותר ליקקו אותו. מכאן, שהחתול שגוויתו נותחה אכל מפיתיון אחר ובו זרחן אורגני.
- הרעלים שנמצאו בגווית החתול ובקופסת הטונה זהים לרעלים שנמצאים בחומר מסוג "דורסן" שנמצא בביתו של הנאשם, ואשר הנאשם עשה בו שימוש, כפי שעולה מחוות דעתה של ד"ר כשרמן (ת/12)

עדויות התביעה תומכות זו בזו ומחזקות האחת את רעותה, ומצירוף הראיות והעדויות עולה מסקנה מסתברת, כי הנאשם הניח לפחות שני פיתיונות ובהם זרחן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 21-05-33786 מדינת ישראל נ' ביטון

אורגני, וזאת על מנת להרחיק חתולים מביתו, וכי בעקבות הנחת הפיתיונות מתו לכל הפחות 6 חתולים, ובהם החתול הביתי של אלה.

32. לאור הראיות הישירות והנסיבות הקושרות את הנאשם להנחת שני פיתיונות ובהם רעל מסוג דורסן, ולמותם של לכל הפחות 6 חתולים בעקבות אכילת הרעל, עובר הנטל אל הנאשם לתת הסבר חלופי לראיות המסבכות, העשוי להותיר ספק סביר באשר להנחה המפלילה את הנאשם.

גרסת הנאשם

33. אקדים ואציין, כי עדותו של הנאשם לא עשתה עלי רושם מהימן. גרסתו לא היתה עקבית, מדובר בגרסה מתפתחת, והרושם העולה הוא שניסה להרחיק עצמו מן המעשים, מבלי שסיפק הסבר מניח את הדעת. להלן אדגים את הדברים באופן שאסקור את הודעתו במשטרה, תשובתו לאישום ועדותו בבית המשפט.

הודעת הנאשם במשטרה

34. כאמור, הנאשם הודה בחקירתו במשטרה כי הניח קופסת טונה אחת ובה רעל מסוג דורסן על גג מחסן/יחידת דיור בדירת השכנים, הצמוד לגדר ביתו (שורות 50 – 54 להודעה מיום 3.9.19 – ת/18).

עם זאת, הודאתו במעשה באה בשלב מאוחר של החקירה. בתחילת החקירה הכחיש כל קשר למעשה וטען כי מדובר ב"שטויות", ואין לו מושג מי עשה זאת (ש' 6 להודעה, ש' 31 להודעה, ש' 38 להודעה), ואף טען כי השכנים ביצעו את ההרעלה (ש' 34 להודעה). רק משהוצגו לפניו ראיות מפלילות הקושרות אותו לכאורה להרעלה, ובכלל זה תמונה של קופסת טונה שנתפסה על גג המחסן וכן דו"ח טוקסיקולוגי כי בגופת בעל החיים נמצא זרחן אורגני, הודה כי הוא זה שהניח את קופסת הטונה ובה זרחן אורגני על גג המחסן, אך טען כי מדובר במעשה חד פעמי.

"אני מודה שעשיתי את זה חד פעמי, שמתי קופסא טונה עם חומר זרחני כי אשתי נדבקת מפרעוש החתול וזה מציק לה, עשיתי את זה חד פעמי, תשכחו מזה, שמתי רבע כוס, עשיתי את זה כי אשתי סובלת מזה" (שורות 50 - 52 להודעה מיום 3.9.19 - ת/18).

35. הנאשם סיפר בהודעתו כי הניח את הקופסא כעשרה ימים, שבועיים לפני מועד החקירה, ומשנשאל מדוע עשה זאת כעת, השיב: **"אני כבר שמה 3 שנים ומנסה**

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

להרים גדר" (שורות 59 – 60 להודעה). בהמשך, נשאל על ידי החוקר מה תגובתו לכך שבשבוע האחרון מתו כשבעה שמונה חתולים וכלב, והשיב כי הדבר לא נראה לו הגיוני כי שמונה או תשעה בעלי חיים מתו מקופסא אחת (ש' 75 – 76 להודעה). עם זאת לא פרט מעבר לכך.

מכתבו של הנאשם לרשם המדבירים

36. במכתב שכתב הנאשם ביום 5.11.19 לד"ר שגיב גבריאל, הרשם לענייני מדבירים (ת/28), הוסיף הנאשם עובדות חדשות שזכרן לא בה הודעתו במשטרה. במכתב זה כתב הנאשם כי הודה במשטרה כי הניח קופסת טונה אחת ובעל רעל מסוג דורסן בכמות של 20 מ"ל, שזה מה שניתן להכניס לתוך הקופסה, על גג שטוח ונמוך של השכנים. עוד סיפר הנאשם במכתב, כי שם את קופסת הטונה על הגג של יחידת הדיר, ובינתיים עלה לגג לתקן את דוד השמש, וראה מהגג כי חתול בצבע שחור אכל את כל קופסת הטונה ולא נשאר כלום מהקופסא. עוד כתב כי ראה את החתול השחור שאכל את קופסת הטונה מקיא את מה שאכל, וכן ראה אותו ממשיך להסתובב. כן טען הנאשם במכתבו, כי כוונתו היתה להרחיק את החתולים מביתו, משום שאשתו סובלת מפרעוש החתול, ולא להרוג אותם, וזאת במטרה לגרום להם להרעלת קיבה.

37. יצוין, כי בחקירתו במשטרה לא סיפר הנאשם על החתול השחור שאכל את מלוא קופסת הטונה, זאת אף כי נאמר לו כי שמונה חתולים מתו בעקבות קופסת הטונה שהניח על גג המחסן, ולמעשה מדובר בגרסה כבושה.

תשובת הנאשם לאישום

38. בתשובתו לאישום מיום 19.3.23 טען הנאשם כי הניח פיתיון אחד של קופסת טונה ובה כמות מינורית של דורסן, כאשר חתול אחד אכל את מלוא הקופסה שהיתה בטונה עד תום, זאת בדומה לגרסתו במכתב לרשם המדבירים.

עדותו של הנאשם בבית המשפט

39. בעדותו בבית המשפט שוב שינה הנאשם את גרסתו. הנאשם העיד כי הואיל וחתולים נהגו לעבור מעל גג המחסן לחצר ביתו, הניח קופסת טונה על גג המחסן ובתוכה רבע כוס של רעל מסוג דורסן, עלה לתקן את הדוד ובינתיים ראה חתול שחור אוכל מתוך

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

פחית הטונה. הנאשם סבר כי החתול אכל את כל הטונה בקופסה, וכי בחלוף שעותיים ראה כי החתול הקיא את כל מה שאכל.

בהמשך, אמר: **"אני לא ראיתי כמה הם אכלו, נכון שאמרתי שהם אכלו הכל, אבל אחרי שתי העדויות אני מבין שהם לא אכלו הכל..."** (עמ' 58 לפרוטוקול ש' 15-16). מכאן שלאחר שנשמעו עדויות התביעה, ומשהתברר לנאשם כי מן הראיות עולה כי תכולת קופסת הטונה לא נאכלה או לא נאכלה במלואה, שינה את גרסתו. טענתו כי בשל גובהו של הגג ביחס למחסן עליו היתה מונחת קופסת הטונה, לא יכול היה לראות האם מלוא הקופסה נאכלה במלואה, הוא הסבר דחוק שאינו מקובל עלי, שכן הן בפני רשם המדבירים והן בתשובתו לאישום טען הנאשם בוודאות ובהחלטיות, כי החתול אכל את מלוא תכולת קופסת הטונה.

40. לנאשם לא היה הסבר מניח את הדעת מדוע משנשאל בחקירתו במשטרה מה תגובתו לכך ש-8 חתולים וכלב מתו בעקבות קופסת הטונה המורעלת, השיב כי **"זה לא נראה לי"**, ומדוע לא הציג את גרסתו הכבושה שהועלתה בשלב מאוחר יותר, לפיה ראה חתול שחור אוכל את מלוא קופסת הטונה.

41. בעדותו בבית המשפט טען הנאשם, כי הניח את פחית הטונה ובה רעל על המחסן, כי המחסן שימש מעבר לחתולים שהיו עולים על גג המחסן ונכנסים לחצר ביתו, וכי אשתו והילדים נעקצו מפרעוש החתול. עוד סיפר, כי מטרתו לא היתה להרוג בעלי חיים **"סה"כ שמתו את זה במטרה שהוא יאכל את זה ואחר כך יקיא את זה...המטרה שלי היתה שהוא יקיא את זה אחרי זה, ואולי ככה אצליח להרחיק את החתולים, אבל זה לא עזר לי הרבה"** (עמ' 58 לפרוטוקול ש' 14-17).

הנאשם לא סיפק הסבר מניח את הדעת כיצד גרסתו בבית המשפט כי הניח קופסת טונה אחת על גג המחסן, במטרה לגרום לחתול להקיא, מתיישבת עם מטרתו שהיא הרחקת חתולים מביתו, משום שאשתו סובלת מפרעוש החתול, כפי שטען בחקירתו במשטרה. הטענה כי חשב שיגרום לחתול להקיא ובכך לא יגיעו חתולים לביתו אינה הגיונית ואינה מתקבלת על הדעת.

42. גרסה זו אינה מתיישבת אף עם טענתו בהמשך עדותו, כי יש הפרש של שבועיים מאז שהניח את קופסת הטונה ועד שראו את הגויות, ועל כן לא ייתכן שהחתולים מתו בעקבות קופסת הטונה שהניח. הנאשם הוסיף: **"אני למדתי על דורסן בקורס מדבירים, וזה גם חומר קטלני במיידית תוך 24 שעות, וגם כתוב על זה, אז איך יכול**

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

להיות שבשבועיים הפרש מהנחת הקופסה עד שראו גוויות. בדרך כלל חתול גומר תוך כמה דקות קופסת טונה, וכאן היא לא נגמרה בכלל" (עמ' 60 לפרוטוקול ש' 4-8). לאור דברים אלה שאמר הנאשם, לא ניתן לקבל את טענתו כי כוונתו היתה רק לגרום לחתול להקיא. טענה זו אינה מתיישבת עם מטרתו שהיא הרחקת חתולים מביתו, ואינה מתיישבת עם העובדה שהנאשם ידע מה השפעתו של רעל מסוג דורסן, וכי מדובר ברעל קטלני.

לגוף הטענה אציין, כי בהודעתו במשטרה מיום 3.9.19 אמר כי הנאשם כי הניח את קופסת הטונה עשרה ימים – שבועיים קודם למועד החקירה. אלה העידה כי החלה לראות גופות של חתולים ביום 25.8.19, היינו כעשרה ימים בערך לפני מועד החקירה, בסמוך למועד הנחת קופסת הטונה. זאת ועוד, מעדותה של ד"ר קוניאח עולה כי גם ליקוק של הרעל עלול לגרום להרעלה שאינה מיידית אלא תוך פרק זמן ממושך יותר. 43. ניסיון נוסף של הנאשם להרחיק עצמו מן האירוע היה באמצעות הטלת דופי בחוקרי המשטרה. הנאשם טען בעדותו כי באותו היום נחקר פעמיים על ידי חוקרי המשטרה, בפעם הראשונה נחקר על ידי החוקר זכריה אקוע, החקירה תועדה, אך לא הוגשה לבית המשפט, ובפעם השנייה נחקר על ידי החוקרים זכריה אקוע ופאדי ג'אבר וכי זו החקירה שתועדה והוגשה לבית המשפט.

עוד טען הנאשם, כי בחקירה הראשונה סיפר לחוקר זכריה אקוע כי ייתכן ומדובר בשכנה שמגדלת חתולים והתנקמה בהם, או שמדובר בשכן יעקב אילוז שהוא מדביר, וזורק חומרי הדברה בפח.

ראשית, אציין, כי גרסתו של הנאשם בעניין זה בבית המשפט לא היתה עקבית. מששאל מדוע לא סיפר לחוקרי המשטרה כי ראה שחתול שחור אחד אכל את מלוא קופסת הטונה והקיא, אמר: "אני חושב שאמרתי את זה בחקירה. דיברתי על זה עם החוקר בפעם הראשונה, הוא חקר אותי שעה ומשהו וסיפרתי לו את כל הסיפור ששמתי קופסת טונה אחת" (עמ' 62 לפרוטוקול ש' 31 – 33), ואולם, בהמשך מששאל האם סיפר בחקירה הראשונה ששם את קופסת הטונה השיב: "לא רק בחקירה השנייה". (עמ' 63 לפרוטוקול ש' 6-7).

שנית, אני דוחה את טענת הנאשם כי נערכו שתי חקירות במשטרה, כאשר החקירה הראשונה "נעלמה". הן החוקר זכריה אקוע והן החוקר פאדי ג'אבר העידו מפורשות כי הנאשם נחקר פעם אחת בלבד.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

החוקר זכריה אקוע העיד כי החקירה נערכה בחדרו של החוקר פאדי, ומנשאל האם בתחילה ישב הנאשם בחדרו, השיב בשלילה ואמר "לא קרה דבר כזה" (עמ' 37 לפרוטוקול ש' 11 – 14).

גם החוקר פאדי גיאבר העיד כי החקירה נערכה במשרדו (עמ' 31 לפרוטוקול ש' 7-8), ושלל אפשרות כי הנאשם נחקר תחילה בחדר אחר (עמ' 32 לפרוטוקול ש' 5 – 14). עדותם של החוקרים היתה מהימנה ולא מצאתי מקום לפקפק בדבריהם.

אף צפייה בתיעוד החזותי של החקירה (ת/19) מובילה למסקנה כי לא נערכה חקירה קודמת לפני החקירה שתועדה. להלן, אצטט מתחילת החקירה:

החוקר זכריה: "טוב יהודה, יש לך מושג למה אתה פה?"
הנאשם: "לא".

החוקר זכריה: "אני זכי, חוקר בתחנה...אתה חשוד כי הרעלת בעלי חיים בסביבתך..."

הנאשם: "עכשיו בעלי חיים הרעלתי?"

החוקר: "אתה מבין את החשדות נגדך?"

הנאשם: "תסביר לי"

החוקר: "אתה מבין שאתה נחקר על זה?"

הנאשם: "עכשיו אני יודע".

מתוכן השיחה ברור, כי מדובר בחקירה ראשונה של הנאשם בעניין, שכן הנאשם מציין במפורש כי אינו יודע מה החשדות נגדו, וזו הפעם הראשונה שמוצגים לו חשדות אלה.

44. טעם נוסף בגינו לא מצאתי מקום להטיל אמון בגרסת הנאשם הוא סתירה שהתגלתה

בין גרסתו לבין עדותה של ד"ר קמחי, שהיתה מהימנה. מדובר בעדה אובייקטיבית שאין לה כל סיבה לטפול אשמה על הנאשם. כך, למשל, העידה ד"ר קמחי כי לאחר אירוע ההרעלה המתואר בכתב האישום, לא נצפו חתולי רחוב בערך שנה ברחוב הארזים, ובלשונה "כי נעשה שם טיהור" והבהירה "אני יכולה לומר שברחוב הארזים היו הרבה האכלת חתולים, כי היו לי פניות בעניין הזה, ופתאום היה לי שקט בקשר לחתולים" (עמ' 14 לפרוטוקול ש' 24 – 27).

מנגד, הנאשם טען כי לאורך כל הזמן תנועה היתה של חתולים, ובלשונו "החתולים בהמוניהם" (עמ' 59 לפרוטוקול ש' 23).

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

45. הנאשם ניסה לטעון כי מקור התלונה שהגישה אלה בן שטרית מקורו בסכסוך שהיה בין המשפחות בעניין הגדר. כך העיד הנאשם, כי הציע לבעלה של אלה בן שטרית לבנות גדר אלומיניום (במקום גדר העץ שהיתה שם), הביא הצעות מחיר, כאשר האחרונה היתה ע"ס 10,000 ₪ ואילן, בעלה של אלה בן שטרית, היה צריך לשלם מחצית מהסכום.

הנאשם העיד כי: **"גדר האלומיניום נבנתה לפני המקרה ואני אומר זאת בוודאות"** (עמ' 57 לפרוטוקול ש' 8-1).

עוד הוסיף, כי לאחר המחלוקת על הגדר, בעלה של אלה בן שטרית הסתכסך עם הנאשם ובלשונו:

"הוא נכנס איתי לסכסוך כי היה צריך לשלם לי 5,000 ₪, וזה התדרדר, והיום אני עומד פה בגללו" (עמ' 57 לפרוטוקול ש' 1 – 10).

גם בהמשך חקירתו חזר הנאשם על גרסתו כי גדר העץ הוחלפה בגדר האלומיניום לפני האירוע המתואר בכתב האישום (עמ' 64 לפרוטוקול ש' 21 – 23).

46. ואולם, גרסת הנאשם בבית המשפט כי האירוע מושא כתב האישום התרחש לאחר בניית גדר האלומיניום, וכי המחלוקת הכספית בינו למשפחת בן שטרית הובילה למעשה להגשת "תלונת שווא", אינה מתיישבת עם הגרסה שמסר ביום 3.9.19 בחקירתו במשטרה.

כך, בתיעוד החזותי של החקירה (ת/19) ניתן לראות כי הנאשם אומר לחוקר זכריה אקוע: **"הגדר שלי היא מעץ"** (מונה 00:00:53) ובהמשך: **"דיברתי עם השכן, אני רוצה לבנות גדר גבוהה שלא ייכנסו, יש לי תכנית לבנות גדר גבוהה, אמר שיכול להיות שישתתף"** (מונה 00:01:20), ובהמשך הוסיף **"עכשיו אין לו כסף, יש לנו תכנית להקים גדר"** (מונה 00:01:37). גם בהודעה הכתובה (ת/18) אומר הנאשם **"אני כבר שמה שלוש שנים ומנסה להרים גדר"** (ש' 60 להודעה).

מכאן, שבניגוד לעדותו בבית המשפט, מחקירתו של הנאשם במשטרה עולה כי גדר האלומיניום לא היתה קיימת בעת האירוע, בדיוק כפי שהעידה אלה בן שטרית. ניסיונו של הנאשם להשחיר פניהם של השכנים בגלל סכסוך כספי בעניין הגדר, דינו להידחות.

47. הנאשם ניסה להרחיק עצמו מן המעשים המיוחסים לו ולטפול את האשמה על שכנו יעקב אילוז, שגם הוא מדביר. גם ניסיון זה דינו להידחות.

עת/5 מר יעקב אילוז: (להלן: **"יעקב"**) העיד כי הוא מתגורר ברחוב הארזים 33א' בבית שמש, כי הוא בעל חברה המספקת שירותי הדברה למוסדות גדולים כגון: עירויות, בתי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

חולים, מוסדות לדיור מוגן ועוד. עוד סיפר כי את חומרי ההדברה הוא מאחסן במחסן בעלים מסודר בהר טוב. העד ציין כי אינו עושה שימוש בזרחן אורגני, ולמיטב ידיעתו מדובר בחומר אסור לשימוש.

עוד סיפר בעדותו כי ביום 24.8.19 נפטרה גרושתו, ובני המשפחה ישבו שבעה בביתו שברחוב הארזים. העד סיפר כי אנשים שבאו לנחם אותו מסרו שיש ריח של נבלות בכביש, והוא פנה לעיריה פעמיים וביקש שיפנו את הפח יחד עם הנבלות. בחלוף חודשיים בערך שמע כי היתה ברחוב הרעלה מכוונת באמצעות זרחן אורגני.

48. עדותו ששל יעקב אילוז היתה מהימנה, ולא מצאתי מקום להטיל דופי בגרסתו כי אינו עושה שימוש בזרחן אורגני. גם העובדה ששמר אילוז ישב שבעה בתקופה בה החלה ההרעלה מובילה למסקנה כי אין לו קשר למעשה ההרעלה שבוצע. עוד אציין, כי החוקר זכריה אקוע העיד כי חקר את מר יעקב אילוז, שלא תחת אזהרה, שכן מהראיות הוטחו בו לא עלה חשד לביצוע הרעלה בזרחן אורגני (עמ' 28 לפרוטוקול ש' 20-33).

אוסף, כי הנאשם הגיש סרטונים מהם עולה כי בפח גדול המצוי ליד שער ביתו של מר אילוז, יש מיכלים של חומרי הדברה נגד חולדות ופרעושים ומזיקים. המדובר בסרטונים שצולמו ביום 9.2.21, אין מקום לקשור ביניהם ובין אירוע ההרעלה מושא כתב האישום, מה גם שלא הוכח כי אותם חומרים מיכלים זרחן אורגני. מדובר בניסיון לא ראוי של הנאשם לטפול אשמה על אחר, וזאת על מנת להרחיק עצמו מן האירוע.

49. לסיכום: לא נתתי אמון בעדות הנאשם. הנאשם לא סיפק הסבר מניח את הדעת לראיות המפלילות והמסבכות אותו במעשה ההרעלה. גרסת הנאשם כי ביקש באמצעות הנחת קופסה טונה אחת עם רעל לגרום לחתול להקיא ובכך להרחיק חתולים מביתו, אינה הגיונית ועל פניה מופרכת. הנאשם ידע כי מדובר ברעל קטלני שיגרום למותם של חתולים, קיווה שכמה שיותר חתולים יאכלו מן הקופסה וימותו, וכך ישיג את המטרה אותה ביקש להשיג.

50. אף מגרסתו ועדותו של הנאשם, ניתן ללמוד כי הנאשם לא הסתפק בהנחת קופסת טונה אחת.

במענה לשאלה האם כוונתו לא היתה לחתול אחד אלא לעוד חתולים, השיב הנאשם: **"בדרך כלל קופסת טונה תיאכל רק על ידי חתול אחד, ואז אח"כ אולי עוד קופסת טונה"** (עמ' 64 לפרוטוקול ש' 17 – 18).

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

כמו כן, לפי גרסת הנאשם כי קופסת הטונה שהניח על גבי המחסן נאכלה בחלקה או במלואה על ידי חתול (כאמור, הנאשם לא היה עקבי בעניין זה), וכי אותו חתול הקיא ולא מת, ניתן ללמוד כי הנאשם הניח יותר מקופסת טונה אחת ובה רעל. כפי שקבעתי לעיל, מעדותה המקצועית והמהימנה של ד"ר קמחי עולה, כי קופסת הטונה שנתפסה ונשלחה לבדיקה היא קופסת טענה שחתולים לא אכלו ממנה, אלא לכל היותר ליקקו אותה. מכאן, שהנאשם הניח קופסת טונה נוספת מורעלת בזרחן אורגני שאת תכולתה אכל חתול, והניח גם את הקופסה שנתפסה שבתכולתה לא נגסו חתולים.

מחדלי חקירה

51. ב"כ הנאשם טען למספר מחדלי חקירה שפגעו בהגנת הנאשם ועל כן צריכים להוביל לזיכוי. כך טען, כי המשטרה לא עשתה חיפוש של פיתיונות נוספים ברחוב הארזים, וכי לא בוצעה בדיקה עורית לאחד החתולים שגוויתו נשלחה לבדיקה, וזאת משום שד"ר קמחי לא רשמה זאת בהפניה. כך גם לא נבדקו כיווני חקירה נוספים, כמו הדיירת בבית משפחת בן שטרית או מר אילוז.

52. בהקשר של מחדלי חקירה קבע בית המשפט העליון כי מחדלי חקירה שמהם זכאי הנאשם להיבנות הם בגדר רשימה מוגבלת ומצומצמת של מחדלים חמורים, שעיקרם אי-נקיטת פעולה חקירתית מתבקשת באופן המטיל ספק רציני בראיות המפליגות את הנאשם (ע"פ 9306/20 ברגות נגד מדינת ישראל (29.04.2021), מה שאין כן במקרה שלפניי.

המאשימה הניחה לפני בית המשפט ראיות מספיקות להוכחת אשמתו של הנאשם ואף על פי שניתן היה לעשות יותר בחקירה, אין מדובר במחדלים שיש בהם לשנות את התוצאה. אשר למר אילוז, אציין כי העד נחקר על ידי החוקר זכריה אקוע.

ממצאים עובדתיים – סיכום

53. לאור הראיות הישירות והנסיבתיות מהן עולה כי הנאשם הניח שני פיתיונות ובהן רעל מסוג זרחן אורגני, וכי 6 חתולים לפחות מתו כתוצאה מהרעלת זרחן אורגני, ומשדחיתי את גרסת הנאשם, אני קובעת כי הוכח מעבר לספק סביר כי הנאשם הניח שני פיתיונות ובהם רעל מסוג דורסן, וכתוצאה מכך מתו לכל הפחות 6 חתולים, חתול ביתי וחמישה חתולי רחוב.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

אעבור לבחון כעת האם מתקיימים יסודות העבירות המיוחסות לנאשם.

עבירת התעללות בבעל חיים – המסגרת הנורמטיבית

54. חוק צער בעלי חיים קובע שורה של איסורים, שהראשון שבהם הוא איסור כללי, שנקבע בסעיף 2(א) לחוק, ולפיו: **"לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאכזר אליו ולא יתעלל בו בדרך כלשהי"**..

ברע"א 1684/96 עמותת "תנו לחיות לחיות" נ' מפעלי נופש חמת גדר בע"מ ואח', פ"ד נא(3), 832 (להלן – "עניין חמת גדר"), קבע בית המשפט העליון (מפי כב' השופט מ' חשין), כי: **: עינוי" פירושו גרימת סבל, כאב וייסורים. "להתאכזר" לאדם או לחיה פירושו להרע להם, לנהוג בהם ברוע לב, לנהוג שלא ברחמים, לנהוג בקשיחות לב. "התעללות" פירושה התנהגות קשה ואכזרית כלפי הזולת, השפלתו של הזולת, עשיית רע לזולת. כל אחד ממעשים אסורים אלה קנה לו תחום משלו. והגם שהתחומים אינם זהים לחלוטין אלה לאלה, הרי שלעיתים קשה להבחין בין מעשה רע מסוג אחד לבין מעשה רע מסוג אחר"**.

בפסק הדין בעניין חמת גדר סקר כב' השופט חשין את שלושת היסודות היוצרים את האיסורים האמורים בהוראת סעיף 2(א), וקבע כי גורם עיקרי המשותף לשלושת המעשים הרעים המנויים בסעיף 2(א) הוא סבלה של החיה מן המעשים הנעשים בגופה, הכאב שהיא כואבת עקב מעשי העינוי, האכזריות או ההתעללות; וציין כי: **"התעללות" היא 'התעללות' גם אם אין היא מסבה 'סבל של ממש'... די אפוא בכאב או סבל – לאו דווקא בדרגה גבוהה במיוחד – כדי לייצר את היסוד השני המקיים התעללות, התאכזרות או עינוי"**.

הגורם השני מצוי ביסוד הנפשי המלווה את מעשי העינוי, האכזריות וההתעללות. כמובן, אין זה תנאי יוצר שהנאשם יתכוון לענות, להתאכזר או להתעלל, אלא, בהיבט הפלילי, די בכך שמתקיימת בו, כלשון סעיף 20(א) לחוק העונשין – **"מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה..."**.

ואילו הגורם השלישי, המובנה במושגים הנזכרים בסעיף 2(א) לחוק צער בעלי-חיים, הוא גרימת סבל וייסורים לבעל-חיים בלא שיימצא צידוק למעשה; **"רק גרימת סבל**

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

בלתי מוצדקת ושלא- לצורך תעשה התעללות, התאכזרות או עינוי. ואילו אם יימצא הצדק למעשה, לא תקום עבירה ולא תהיה עוולה" (עניין חמת גדר, בעמ' 851).

בעוד ששני היסודות הראשוניים הינם, בעיקרם, יסודות שבעובדה, שיש להכריע בהם לגופה של מערכת העובדות שנפרשת לפני בית המשפט, היסוד השלישי הוא משפטי-נורמטיבי. השאלה, האם קיים הצדק למעשה גרימת סבל לחיה, אינה שאלה הנוגעת לנסיבות העניין בלבד, אלא היא בעיקר שאלה ערכית, המורכבת, בין היתר, מעוצמת הסבל, משך הסבל והתכלית שמבקשים להשיגה.

המסקנה שאליה הגיע כב' השופט חשין בפסק הדין בעניין חמת גדר היא, כי לצורך ההכרעה אם גרימת סבל לבעל חיים עולה כדי התעללות, יש למצוא איזון בין מידת הסבל הנגרם לבעל החיים, תכלית גרימת הסבל והאמצעים להשגת התכלית.

האם יש בהנחת פיתיון עם רעל מסוג זרחן אורגני משום התעללות בבעל חיים?

55. כאמור, בהתאם לממצאים העובדתיים שקבעתי, הנאשם הניח שני פתיונות המכילים "דורסן", הכולל רעל מסוג זרחן אורגני. השאלה האם אכילת הפיתיון הסבה לחתולים כאב וייסורים, באופן שנאמר כי מדובר במעשה התעללות אסור.

56. להוכחת הסבל הנגרם לחתולים לאחר אכילת רעל מסוג כלורפיריפוס וסולפוטפ, הוגשה חוות דעתה של ד"ר אירה שניר רופאה ווטרינרית במשרד החקלאות (ת/26).

בחוות דעת זו נכתב בין היתר, כי כלורפיריפוס וסולפוטפ הם חומרים מקבוצת הזרחנים האורגניים, המשמשים קוטלי חרקים במגזר החקלאי, פוגעים במערכות רבות בגוף על ידי פגיעה בהולכה עצבית בתוך מערכת העצבים ובהולכה עצבית בין מערכת העצבים ואברי הגוף, ובכך פוגעים בתפקוד האברים השונים. עוד נכתב כדלקמן:

"בהרעלת בעלי חיים הסימנים הקליניים תלויים בסוג החומר, בדרך החשיפה לחומר (בנשימה, דרך הפה או דרך העור), בכמות החומר ובמשך זמן החשיפה. ההרעלה יכולה להיות חריפה (אקוטית) בה יופיעו הסימנים מיד או עם השפעה איטית יותר – תסמונת ביניים. הרעלה אקוטית מכלורפיריפוס בבעלי חיים...תגרום לתופעות הכוללות כאבי בטן, כיווץ סמפונות, כיווץ אישוניים, שיעול, ירידה בדופק, מתן צואה, קשיי נשימה, ירידה בתאבון, מצוקה, הקאות וייצור מוגבר של דמעות, רוק ושתן. לאחר מכן יופיעו סימנים הכוללים רעידות שרירים, קודם בראש ואז

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

בשאר הגוף, התכווצויות שרירים כלליות, נוקשות, חולשת שרירים ושיתוק. במינונים גדולים דרך הפה דווח על עלייה בקצב הלב. בהמשך יופיעו סימנים הכוללים חרדה, התקפי עוויתות ושרירים, כאבים, נשימה מדוכאת ומוות. חשיפה לכמויות קטנות של כלורפיריפוס עלולה לגרום לתסמונת ביניים, בה הסימנים מופיעים יותר מ-24 שעות לאחר החשיפה, ויכולים להימשך מספר ימים או שבועות. בכלבים וחתולים הסימנים כוללים: חולשת שרירי גוף, ושרירי נשימה, תיאבון מופחת, דיכאון, שלשול, רעידות שרירים ומוות".

בסיכום חוות הדעת נרשם: "במקרה זה נעשה שימוש בתכשיר ההדברה דורסן המכיל כלורפיריפוס, אשר גרם לבעלי החיים אשר אכלו לסבל רב ומוות בייסורים".

57. עת/ 11 ד"ר אירה שניר (להלן: "ד"ר שניר") העידה כי היא ווטרינרית, וכי בארבע השנים האחרונות היא עובדת באגף רווחת בעלי החיים במשרד החקלאות. ד"ר אירה הסבירה כי התבקשה לערוך חוות דעת הנוגעת לשאלה מה חווה ועובר בעל חיים שבתוכן קיבתו נמצא זרחן אורגני והאם יש בכך התאכזרות.

ד"ר שניר העידה כי זרחן אורגני גורם לבעל חיים שנחשף אליו תופעות קשות, וכי אינה יודעת האם חתול שנחשף לחומר בהרחה עלול למות. כן העידה בעניין "תסמונת הביניים" שצוינה בחוות הדעת, כי מדובר בחשיפה לכמויות קטנות, וכי חתול שאכל כמויות קטנות יסבול מתופעות לוואי, הכוללות הקאות, התייבשות, שלשולים ורעידות.

58. בעניין הסבל הנגרם לבעלי חיים כתוצאה מהרעלה בעקבות זרחן אורגני העידה אף ד"ר קמחי. ד"ר קמחי אמרה בעדותה כי:

"הרעלה מהחומרים האלה היא הרעלה מאד קשה, זאת אומרת בעל החיים מפרכס, מקציף, משלשל, רועד, מקיא, לא מצליח לנשום, יש התכווצויות של כל השרירים, וזה היפר פעילות של מערכת העצבים ואז בלוטות הרוק, ויוצא המון רוק, יש המון קצף והוא נחנק מהקצף שלו, וזה מוות איום ואכזרי, ואני לא מציעה לאף אחד לראות חיה מתה מעצבים" (עמ' 15 לפרוטוקול ש' 11 – 14).

59. כן העיד בעניין הסבל הנגרם לבעלי חיים בעקבות הרעלת זרחן אורגני, ד"ר דגן, וטרינר. ד"ר דגן אמר כי זרחן אורגני משפיע על מערכת העצבים, ומה שגורם למוות זה ההשפעה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

שלו על שרירי השלד והנשימה, ואז שיתוק שרירי הנשימה ולמעשה מוות בחנק. זה המקרה הנפוץ.

בעניין הסבל שעוברים בעלי החיים כתוצאה מהרעלה, העיד ד"ר דגן כי :

"הסבל מתחלק לשניים: אחד זה הופעה של פרכוסים שזה הרבה פעמים כשהחיה בהכרה, היא נופלת על הצד אין שליטה על שרירי שלד והיא מפרכסת, מריירת בגלל הפרכוסים, הרבה פעמים, מפתחת מכת חום כי הגוף מפיק הרבה חום מהפעילות הזו, בשלב הסופי של הסבל זה חנק לכל דבר, כי החיה לא מצליחה לנשום עד המוות"
(עמ' 41 לפרוטוקול ש' 10-14).

עדויותיהם של שלושת עדי התביעה בעניין זה לא נסתרה, ומעדויות כולם עולה המסקנה, כי חתול שאוכל פיתיון ובו זרחן אורגני סובל ייסורים קשים טרם מותו.

60. מכאן שהנחת פתיון המכיל זרחן אורגני על מנת שחתול יאכל ממנו ואשר הביאה למותם של 6 חתולים, אשר פרכסו והעלו קצף מפיהם טרם מותם, כפי שהעידה אלה, עונה על ההגדרות של עינוי, התאכזרות והתעללות. סבלה של החיה מן המעשים שנעשו בגופה והכאב שנגרם לה כתוצאה מהם הם ברורים. מעשיו החמורים של הנאשם, גרמו למותם בייסורים קשים של לכל הפחות 6 חתולים תוך שהם פרכסו, קצף יצא מפיהם, ולבסוף מתו מחנק, כך שהסבל והכאב אשר נגרמו להם מצויים ברף גבוה.

61. אף לשיטתו של הנאשם, מטרתו בהנחת רעל דורסן בקופסת הטונה היתה לגרום לחתולים להקיא, מכאן שהנאשם הודה כי כוונתו היתה לגרום סבל וייסורים לבעלי החיים.

62. אשר ליסוד הנפשי, הרי שהנאשם היה מודע לטיב המעשים, לקיום הנסיבות ולאפשרות גרימת התוצאות. על מודעותו ניתן ללמוד מן העובדה שבחר להשתמש ברעל מסוג דורסן אשר אליו ואל הסכנות הטמונות בו, התוודע במסגרת עיסוקו כמדביר. הנאשם העיד כאמור, כי למד בקורס מדבירים כי רעל מסוג דורסן הוא קטלני ועלול לגרום למוות, בתוך 24 שעות. הנאשם גם הודה כי ביקש לגרום לחתולים להקיא. מכאן שהנאשם היה מודע למעשיו ולתוצאות האפשריות העלולות להתרחש בעקבותיהם.

63. אשר לסוגיית הצידוק, אף כי הנאשם לא העלה טענה זו מפורשות, אתייחס לכך בקצרה. הנאשם טען בחקירתו במשטרה ואף בבית המשפט כי הסיבה להנחת הפיתיון הוא

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

רצונו להרחיק חתולים מקרבת ביתו, בשל "פרעוש החתול" העוקץ את אשתו וילדיו (עמ' 58 לפרוטוקול ש' 1-5).

גם אם ניתן לראות בתכלית זו כשלעצמה תכלית ראויה, הרי שקשת האמצעים שעמדה בפני הנאשם היא רחבה. כך למשל, יכול היה לדווח על הימצאות בעלי החיים בסביבתו לרשויות המתאימות, ולבקש כי לוכד מקצועי המוכשר לכך, יגיע ללכוד את החתולים וירחיקם מביתו. חלופה אחרת, היא ליצור חיץ בין החתולים למעונו של הנאשם על ידי גדר, כפי שעשה בשלב מאוחר יותר. ואולם, הנאשם בחר באמצעי שאינו ראוי ואסור על-פי החוק.

לפיכך, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה לפי סעיף 2(א) בצירוף סעיף 17(א)(2) לחוק צער בעלי חיים, תשנ"ד – 1994.

היזק לבעל חיים – מסגרת הנורמטיבית

64. סעיף 451 לחוק העונשין קובע: "ההורג חיה הניתנת להיגנב או חובל בה, פוצעה או מפעיל עליה רעל, במזיד ושלא כדיון, דינו - מאסר שלוש שנים".

יסודות העבירה כוללות יסוד התנהגותי ויסוד נפשי: הרכיב ההתנהגותי- נדרשת התנהגות אשר יש בה כדי להביא לכדי הריגה, פציעה, חבלה, או הרעלה; חיה הניתנת להיגנב- דהיינו, חיה המצויה בחזקתו או ברשותו של אדם אחר; יסוד נפשי- דרושה כוונה כלומר, מודעות להתנהגות הגורמת להתעללות מתוך מטרה לגרום לחיה נזק החל מנזק מזערי וכלה בנזק המסתיים במוות.

65. אשר ליסוד העובדתי, הנאשם הניח שני פיתיונות מורעלים ברעל מסוג דורסן, כתוצאה ממעשיו מתו 5 חתולי רחוב וחתול ביתי אחד השייך לגב' אלה בן שטרית.

חתולי רחוב אינם עונים על הגדרה של "חיה הניתנת להיגנב", זאת משום שאינם מצויים בחזקתו של איש. ואולם, משקבעתי כי החתול של אלה בן שטרית מת מהרעלת זרחן אורגני, הרי שבנוגע לתתול זה מתקיימת הנסיבה של "חיה הניתנת להיגנב".

66. אשר ליסוד הנפשי, דרושה כוונה כלומר, מודעות להתנהגות הגורמת להתעללות מתוך מטרה לגרום לחיה נזק, החל מנזק מזערי וכלה בנזק המסתיים במוות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

מעדותו של הנאשם, אשר שימש כמדביר בעברו, עולה כי ידע בבירור שרעל מסוג דורסן עלול לגרום מוות לחתולים. כאמור, הנאשם העיד: "אני למדתי על דורסן בקורס מדבירים, וזה חומר קטלני במיידית תוך 24 שעות, וגם כתוב על זה" (עמ' 60 לפרוטוקול ש' 5 – 6). גם בחקירתו הנגדית אישר הנאשם כי ידע שדורסן הוא חומר מסוכן ויש לו השפעה במינון נמוך (עמ' 61 לפרוטוקול ש' 9 – 10).

67. כאמור, דחיתי את טענת הנאשם כי לא ביקש להרוג חתולים באמצעות הרעל מסוג דורסן. טענתו כי ביקש רק לגרום לחתולים להקיא ובכך להרחיקם מביתו היא מופרכת. הנאשם ידע כי מדובר ברעל קטלני, פיזר את הרעל במטרה להרחיק חתולים מסביבת ביתו, ולכל הפחות היה אדיש ביחס לאפשרות גרימת מותם של חתולים בעקבות אכילת הרעל.

לפיכך, בכל הנוגע לחתול של אלה בן שטרית, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה לפי סעיף 451 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

פזיזות ורשלנות ברעל – המסגרת הנורמטיבית

68. סעיף 338(א)(9) לחוק קובע כך: "העושה אחת מאלה בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה, דינו - מאסר שלוש שנים. (9) משתמש בחומר מרעיל או מסוכן או מחזיק בו או מפקירו, או מפקיר מיכל שהוחזק בו חומר כאמור ויש בו כדי להרעיל או לסכן".

69. בת"פ (ירושלים) 2815/06 פיקוח על צומח וחי נ' פזי עמוס ואחרים (21.5.2009), קבע בית המשפט, כי ההתנהגות האסורה לפי סעיף זה מאופיינת בסטייה מרמת הזהירות הסבירה, במידה ובאופן היוצרים סיכון לחיי אדם או סיכון של "גרם חבלה" לגופו של אדם, וזאת בדרך של שימוש בחומר רעיל, בדרך נמהרת ורשלנית אדם סביר היה צריך לצפות את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה מהפקרת הרעל.

70. בענייננו, השתמש הנאשם ברעל מסוג דורסן בקופסת טונה אשר הונחה על גג המחסן של אלה בן שטרית, והפקיר אותו באופן שיש בו כדי ליצור סיכון לחיי אדם. הנחת קופסה עם רעל בלב שכונת מגורים, מהווה שימוש ברעל בדרך נמהרת ורשלנית, ויוצרת מטבע הדברים, סכנה עבור תושבי השכונה, והציבור בכללותו. הרי בהחלט ייתכן שקופסת הטונה תיפול מגג המחסן או שחתול יפיל אותה ואז ילדים יוכלו להיחשף אליה. לפיכך, היסוד העובדתי שבעבירה מתקיים.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

71. אוסיף, כי ד"ר קמחי העידה כי מדובר ברעל המותר לשימוש בהדברה חקלאית בלבד, ואסור שיימצא בתוך עיר, וכי ממש חששה שילד ייפגע כתוצאה מהזרחן האורגני. ד"ר קמחי העידה כי: "זה היה חופש גדול ובאזור הספציפי לפי אותה פונה נמצאו גוויות, יש שני גני ילדים, ולא ידענו איפה החומר ממוקם, ופחדתי שילד יכול להרים מוצץ שנפל על הרצפה וישים בפה, ואז אין לי ילד, במיוחד בגלל המינון הקטן שיכול להרוג. חשוב לומר שהרעלת זרחן אורגני קשה מאוד לשרוד ממנה, אם בכלל. לכן פניתי למנכ"לית באותו ערב בצעד חריג" (עמ' 14 לפרוטוקול ש' 6 – 9).

72. באשר ליסוד הנפשי, הפסיקה קבעה במספר מקרים כי ניתן להסתפק, ביסוד נפשי של רשלנות לביסוסה של עבירה לפי סעיף זה (ר' י' קדמי, על הזין בפלילים, עמ' 1312, מהדורת תשס"ו-2006); דהיינו, די שלגבי נסיבה אחת מנסיבות העבירה היה הנאשם רשון, כדי להרשיעו בעבירה לפי סעיף זה. לשון אחר, האם אדם סביר היה צופה, את הסכנה המסתברת, מהפקרת הרעל בלבה של שכונת מגורים שהנאשם לא צפה?

במקרה זה, הנאשם ידע כי רעל מסוג דורסן הוא קטלני ועל כן צפה או היה עליו לצפות כי הפקרת קופסת טונה ובה רעל על מחסן של דירת השכנים עלולה לסכן את הציבור.

בהתאם לכך, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה על פי סעיף 338(א)(9) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

סוף דבר

73. אני קובעת כי הוכח מעבר לספק סביר כי הנאשם הניח שני פתיונות ובהם רעל מסוג זרחן אורגני, אשר הביא למותם של חתול ביתי אחד ולפחות 5 חתולי רחוב. בהתאם לכך, אני מרשיעה את הנאשם בעבירות של איסור התעללות, עבירה לפי סעיף 2(א) בצירוף סעיף 17(א)(2) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994, היזק לבעל חיים, עבירה לפי סעיף 451 לחוק העונשין, ומעשה פזיזות ורשלנות ברעל, עבירה לפי סעיף 338(א)(9) לחוק העונשין.

ניתנה היום, ד' אדר א' תשפ"ד, 13 פברואר 2024, במעמד הצדדים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33786-05-21 מדינת ישראל נ' ביטון

סיגל אלבו, שופטת

